

genom expropriation (tvångsaflösning) af marken till lägenhetsinnehafvares besittningar på ofri enskild grund.

3:o i erforderliga fall och under för framtiden betryggande villkor åstadkomma aflösning ytterst genom expropriation (tvångsaflösning) af mark från stora enskilda domäner för nya jordbruk och nya bostadslägenheter.

4:o vid jordlösen för den i föregående punkter omförmälda expropriation sådana stadganden måtte införas att någon oförtjänt vinst under inga förhållanden beredes den store jordägaren.

Stockholm den 26 januari 1912.

Carl Lindhagen.

Hj. Branting.

Herm. Lindqvist.

F. W. Thorsson.

A. J. Christiernson.

E. Palmstierna.

N. Persson.

Värner Rydén.

V. Larsson.

Nr 207.

Af herr **Lindhagen m. fl.**, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t angående expropriation i vissa fall af torp och andra lägenheter å rekognitionshemman m. m.*

De af kronan till industrien donerade rekognitionsskogarnas sorgliga historia får man väl hoppas ej vara ett afslutadt kapitel. Sådana presenter har svenska staten icke råd till, när större delen af dess folk lefver i fattigdom. Denna fråga ingår också i den af Andra kammaren tre gånger förordade utredningen om kronans jorrdonationer till industrien, hvilken fråga petitionsvis äfven framförts till Konungen och därför remitterats till kammarkollegium för yttrande.

Det är emellertid en särskild sak i denna historia, som föga uppmärksammats, ehuru den i synnerligt hög grad förtjänar det.

De åboer, som funnos på under hand skatteköpta hemman, har kronan åtminstone sökt skydda genom ett förbehåll, att de skulle sitta odrifna. Annorlunda förhåller det sig med den myckenhet torp och andra lägenheter, som funnits å rekognitionsskogar redan innan skogarna ens mot rekognitionsafgift upplätos till bruket. Dessa skogar ha sedan indelats till hemman och fått skatteköpas af bruken, ehuru de i själfva verket endast utgjorde skogsfastigheter. Med dessa skogshemman följde sedan utan eftertanke alla de ofvannämnda torpen och lägenheterna. Kronan har i blindo prisgifvit en mängd af sina medborgare, en myckenhet små sträfsamma familjer till ett värnlöst byte för det enskilda godtycket och utsugningen. Rättskänslan uppfordrar på denna punkt staten att utan omsvep rätta sitt misstag.

På grund af hvad sålunda anförts hemställes,

att Riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om framläggande af ett förslag

1:o) till expropriation i skäligen fall af torp och andra lägenheter å rekognitionsskogshemman mot ersättning af hvad på torpet eller lägenheten belöper af den skatteköpeskillning, som på sin tid erlades för hela hemmanet.

2:o) till en lagstiftning, hvarigenom, innan expropriationsåtgärder kunnat genomföras, åborna på dessa torp och lägenheter tillerkännas samma rätt att sitta odrifna som tillkommer åbo på under bruk skatteköpt hemman.

Stockholm den 26 januari 1912.

Carl Lindhagen.

E. A. Leksell.

Fabian Månsson.

Aug. Sävström.

Ernst Lindley.

Per Norin.

Wilh. Edbom.

Rob. Karlsson.